

polnem odpravilo. Boljše je navadni sivi razpuštvni papir (Fliespapier) kakih trikrat pregenoti in tako pregenjen papir na madež položiti. Na to se papir dobro z terpentinovcem ali bencinom premoči in na nj drugi ravno tako pregenjen papir položi in potem z mrzlim likavnim železom (tiblom) ali pa samo z prosto roko dobro stiska. Vsa maščoba se razkroji in papir jo na se potegne in madež popolnem iz robe odpravi. Vendar pa pri luči zvečer ni varno tako delo opravljati; kajti bencin je zelo razbegljiva in vžigljiva tvarina in se hitro vname, kar je že mnogo nesreč storilo. Tudi smolnati madeži se dajo tako iz raznih rob odstraniti.

Sejmovi na Štajerskem. 2. oktobra v Arvežu, v Dobrni, v Dolu, v Konjicah, pri sv. Heleni; 4. oktobra v Jurkloštru, v Žavcu, pri sv. Lenartu v slov. goricah, v Švanbergu; 5. okt. v Artiču; 6. okt. v Pišecah.

Sejmovi na Koroškem. 2. oktobra v Maleštigu, v Brežah pri Paternijonu, v Nötsch-Emmersdorfu; 7. okt. v Winklernju; 9. okt. v Gornjem Dranburgu, v Grebinju, v Kotičah; 13. okt. v Wolfsbergu; 15. okt. v Blatnem gradu; 16. okt. v Staremtrgu, v Nemškem Pontabelnu; 18. okt. v Doberlivesi, v Guštanju, v Lukavi in v Milstadtu; 21. okt. v Kotaričah.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (Dirka. — Samoumor. — Nagla smrt.) Tukajšno društvo za dirkanje konjev je ta mesec za letos že v drugič napravilo javno dirko in sicer na velikih Cvenskih pašnikih. Društvo je dobilo nekaj podpore v denarjih od c. kr. ministerstva za poljedelstvo ter je prostor za dirkanje dostojno priredilo in precej znatne premije za dirkanje nastavilo. Vkljub slabemu vremenu se je sešlo kakih 2000 ljudi. Tudi nekoliko tujcev bilo je navzočih. Za dirkanje se je s svojimi kobilami oglasilo 22 posestnikov, a udeležilo se jih je le 20, ker sta 2 odstopila, 8 je bilo obdarovanih s premijami. Kobile, katere so se dirkanja udeležile, bile so vse zarod cesarskih žrebcev. — V Zbigoveih je tamošnji posestnik Franc Lasbaher res storil, kar je storiti že več časa žugal. Sam se je usmrtil s tem, da je precej mišnice v sebe spravil. — 19. sept. zvečer je viničar Jožef Kaučič, doma iz Šavniškega dola, nagloma izpil toliko žganjice, da je k priči mrtev ostal. Nekateri pa mislijo, da se je nesrečni človek, še komaj 37 let star, zavdal, ali da mu je nekdo drug zavdal; sodnija je zarad tega začela preiskavo.

Iz Brežic. (Najden mrtvec. — Reguliranje Save). Poslednje deževje je pri nas vse vode napelo in imeli smo zlasti po dolini Sotle precej močno povodenj. Bilo je 14. sept., ko so blizu sv. Petra pod sv. gorami na desnem pobožju

Bistricce našli možkega mrtveca brez vse obleke; le prepasni jermen je se še držal života. Telo bilo je grozno pogledati, raz lica bilo je meso potegnjeno, truplo razčesano in roki ramama iztrgani. Mož je bil kakih 60 let star, toda kdo je bil, tega ni mogel nihče spoznati. Vsi pravijo, da je nesrečnež žrtva strašnega hudodelstva. — Poslednja povodenj je tudi novo reguliranje in popravljanje Savine struge močno poškodilo. Sedaj hodi kraj Save posebna komisija zastopnikov deželne gospodske Štajerske in Kranjske, da precenijo škodo; 18. sept. so imeli ti gospodje skupne pogovore v Krškem na Kranjskem. Če bo narurna sila tako naglo razdirala to, kar človeška roka težko postavlja, po tem takem utegnemo še veliko denarjev v Savo zmetati, preden jeno strugo popravimo.

Iz Šoštanja. (Umor. — Pretep. — Volitve.) V Lokavicah sta ničvreden oče in sin sovražila 60-letnega dedeca. Ta se poda 23. sept. v bližnji mlin. Ko v mlinu svoje opravi, hoče zopet domov. Ali to se mu ni več živemu posrečilo. Hudobni sin in vnuk ga počakata v gozdu in ga k priči ubijeta. Zločinca je sodnija zaprla. — Ravno tisti den je tudi v Prelogih nastal hud prepir med dvema kmetoma. Grozovitno sta se pretepala. Polna sta hudih ran, eden ima desnico zlomljeno, drugi pa 4 prste iz sklepa vržene. Brez dvombe bi se bila obadva umorila, ako nju nebi sosed srečno razpravil. Tako neusmiljeno ravnanje bolj priletnih ljudi je res grdo in pohujšljivo in za Kristijane in za slovensko brate nedostojno! Skoro bo pri nas zopet čas, da volimo novega župana. Zadnjič smo si izvolili slovenski ljudje pravo nemškutarsko babo za župana. Upati je, da bomo letos drugače volili in če ne bomo našli v trgu pripravnega moža, ga hočemo iti iskat v Dužmirsko ves, kder ga bomo gotovo našli.

Iz Koroškega. (Razne novosti.) Letina pri nas sploh slabo kaže, pa tudi jesen je začela močno neugodno. Na malo gospojnico je bliskalo, gromelo in lilo, da je bila groza. Po mnogih krajih je sekala toča in sneg je planine pokril globoko v doline. Steze so neizmerno trpele, ona v Obirskem je vsa razdrapana. — Šolskim sitnobam ni konca ne kraja. V št. Kancijanu v Podjurski dolini so postavili novo šolsko poslopje, a učitelja ni bilo leta dni. Sedaj imajo učitelja in okrajni šolski svet marljivo kaznuje stariše, ako kateri otrok včasih iz šole izostane. Nekež dekli je krajni šolski svet pustil otroke, da so njej pomagali kruh služiti, okrajni svet pa njo je ostro kaznil zarad „dobičkarije“ (Gewinnsucht). V Klobasnici imajo staro še dobro šolsko poslopje in so ga z dovoljenjem gospodske namislili za jedno nadstropje vzdignoti. Toda okrajni šolski svet je ukazal postaviti popolnem — novo poslopje. Pet sto medvedov! to se ukažeje l. 1876. ko ljudje ne vedó, kaj bodo začeli zarad slabe letine in pomanjkanja denarjev in vseobčne stiske! Ljudstvo je po pravici nevoljno in razdraženo! — Po Koroškem

Politični ogled.

drdra Rudolfova železnica, ki je stala 111,692.000 gold.; ker pa z letnimi dohodki zaradi prevelikih plač uradniških ne izhaja, jej c. k. davkeplačitelj vsako leto doplačujemo 5 1/2 milijona, kar bo do l. 1886 trpelo; vrh tega še jej plačujemo obresti za kapital, s katerim se je stavila, tedaj bo železnica državljane l. 1886 stala 134 milijonov; in tedaj bo vlada še le pravico dobila železnico kupiti! — V Celovcu so pri preskušnji učencev, ki so hotli v gimnazijo sprejeti biti, zvrgli 16, ker niso dovolj umili pravopisja. To je zopet slabo znamenje za novo šolo, v kateri se Bog vedi kaj vse uči, le to ne zdatno in dobro, kar je najbolj potrebno. — V tiskarni Kleimayr-jevi je izišla za Koroško potrebna knjiga: Topografisches Orts- und Postlexikon des Herzogthums Kärnten, ki obsega tudi slovenska imena. Knjiga velja 2 fl. — V Hodišah se je po tamošnjih gozdih prikazal nevarni lubadar ali knaver. — Pogorelcem v Dolah so svitli cesar darovali 1000 fl.

Iz Trbovlj. (Dva slovenska umetnika). V dolžnost, katero radostni rešimo, si štejejo dvema slov. umetnikoma očitno zahvalo in pohvalo izreči za krasoto, katero sta ustvarila naše farne cerkvi, in za veselje, katero sta tako pripravila nam. V nedeljo so nam č. g. korar in dekan laški A. Žuza blagoslovili nove orgle, na katere je pri sv. opravilu igral g. Stökl iz Ljubljane, prvak v glasbi zlasti na orgle menda še daleč čez slovenske meje. Ta je imenoval orgle vsestransko izvrstno delo; navzoči odlični gospodje iz Beča so mu pritrdili. Orgle na 16 register imajo kaj čist, poln, krepek veličasten in mogočen glas, še v miksturi je mil, ne kakor navadno nšesa deroč glas. Znotrajno preprežje, stavba, igrališče, mehovje, t. j. vsa mehanika, je tako močno in vendar nježno, ter tako zvesto izdelana, da v orglah tako lepe in zveste mehanike še videli nismo. Ako še omenim zunajno krasno lice v romaničnem slogu postavljene omare, ki je s svojimi rezljanimi in pozlačenimi kinčem kakor vrezana k celej cerkvi, je le še izreči, — čemur se vsak čudi — kako je umetnik kos in volje, take orgle z blizu 900 piščali napraviti in postaviti za 2000 gld!? Ker tudi drugod tako ceno in dobro dela, je razvidno, da mu je navada rajše zvesto in izvrstno svojo nalogo rešiti, ter svojemu imenu dober sloves ohraniti, kakor s površnim slabim delom naglo bogateti, ktera strastna želja je kriva, da se sicer daudenos skoro vse tako slabo in puhlo dela. Ta vse hvale in priporočila vreden umetnik je g. Fr. Goršič v Ljubljani, kot izvrsten orglar skoro že po vseh avstrijskih deželah dobro poznan in spoštovan. Že vrli značaj tega gospoda je dobrodejna harmonija. Ako tedaj kde želijo svojej cerkvi omisliti lepe, dobre in cene orgle, naj se obrnejo do g. Goršiča. Ne bodo se kesali.

Franc Kalan,
župan.

Matija Stagoj,
župnik.

(Konec prihodnjič.)

Turška vojska je sicer do 25. sept. imela prenehati, a ker Turk ne spozna vere Kristijan dolžne, bile so večkrat praske. Tako so Turki 21. sept. hotli čez most pri Trnavu vdreti v Aleksinac, a bili so od Srbov krvavo odbiti in vrženi nazaj. Kratko prenehanje boja pa upotrebljajo Turki in Kristijani v to, da se pripravijo na novo klanje. Zato poizvemo, da je turški general Kerimpasha iz Niša dobil 8 novih bataljonov in da je 5 drugih utaboril na Babini glavi, da mu Srbi popolnem ne odrežejo zveze z Osman-pašo; ta general daje sedaj mnogo živeža po Donavi privažati v Vidin in v Niš. Jednako delajo tudi Srbi ter so že ogromno veliko živeža nakupičili v Deligradu, Paračinu in Čupriji. Na mir nihče ne misli, ampak na krvavo vojsko tudi po zimi. V ta namen je minister Nikolič iz Pariza dal pripeljati 25.000 šotorov; vsak je za 5 mož priredjen; na Nemškem je kupil novih 60.000 Berdan-skih pušek. V Deligrad je došlo 8 novih kanonov, ki sipljejo 1/2 centa težke krogle. Vojsna ob Drini pa ni nič srečna; zbolelo je 300 mož na griži krvavici. Boljše je z vojno pri Zajčaru, kder zapoveduje ruski oberst Atanazijević namesto ranjonega Lješanina. Ruskih prostovoljcev prihaja vedno več, vseh je že gotovo više 10.000 mož; vsaki den se jih pripelja kakih 300—400 in se brž vsi podajo na bojišče, kder se orožajo in vrstijo v kompanije in bataljone. Došlo je tudi že 500 ruskih vojakov z konji vred. Turki to dobro vedo in zato so prosili evropske ministre, naj Srbijo in Črnogoro primorajo vsaj do 2. oktobra mirovati z orožjem, da bi se med tem bolj pripravili na vojsko. Ali Srbi temu niso privolili in so Črnajevu ukazali Turke zopet zgrabiti. Črnogorci držijo Muktar-pašo še vedno obkoljenega; ne more se nikamor genoti. V Bosnijo prihaja vedno več Rusov, dobro oborožanih. Pri Dulanu je Despotovič Turke zopet natepel. V Mostaru so se bašibozuki spuntali zoper turškega poveljnika, ker jim ta ni mogel ne denarjev ne živeža dati, in so ga umorili in potem všli. Tako se godi na večih krajih, da izstradani vojaki generalom zbežijo in po deželi kradejo, ropajo, ubijajo in požigajo. Res strašno se na Turškem godi!

Avstrijske dežele. Dunajski in magjarski ministri so celi teden na Dunaju skupaj sedeli in se pogovarjali, kako bi obnovili l. 1867 sklenjeno pogodbo z Ogersko in dualizem obranili. Toda niso se zamogli pogoditi in v tej zadregi so sklenili vse odložiti do januarja 1877. Največjo težkočo dela svota 80 milijonov, katero je vsa Avstrija dolžna nacionalnej banki (to je društvo, ki izdaja sedanje desetake itd.) na Dunaju; Magjari nečajo ničesar prevzeti, ampak ves dolg na naše rame navaliti. — Saksonski kralj Albert je prišel našega cesarja obiskovat. Ta visoki gospod je tudi tedaj se na Dunaju mudil, kedar je moral grof Hohenwart odstopiti in se je pogajanje s